שפנ

עירובין

טוש"ע א"ח סי

:סעיף יא יב מו ג טוש״ע שם סעיף

: no

סמג לאוין ק ושו"ע י"ד

ח ה מיי׳ פ״ד מהל׳

לט סעי׳ א נוברב אלפס

נט טעי יו ניניני מנטט ברכות פרק ה דף כו: וברא"ש שם סימן ט]:

לאוין ס טוש"ע א"ח

חחלה הלכה יו סמג

ביאת מקדש הלכה ג

מכח שהביטול יועיל לכולן כשנים הדרים גבית אחד שא"כ אין כאן

ביטול כלל שכמו שמתחילה היתה רשות לכולן ה"נ תהא עתה לכולן

והרי הם כבתחילה מרובין במקום נכרים ° ועוד דבהדיא אמר (h)

דנריך לבטל לכל אחד מאותן שעירבו למאן דאית ליה לעיל בעין רעה

מבטל ואידך נמי מודה שאם פירש

בהדיח שחינו מבטל רק לחחד שלח

ביטל לאחרים אע"פ שעירבו עם זה

שביטל לו וא"ת כיון שעל ידי עירוב

שהניחו כל החלירות יחד היה מתיר

לכולן הא דפריך רבא א"כ ביטלת

תורת עירוב מאותו מבוי ומשני

דמערבי מעיקרא נמי דווקא ע"י

עירוב היה מתיר כדי לעשות תקנה

לכולן שהיחיד היה מוליא כלי בתיהן

למבוי כדפרישית וי"ל דרבא סבר

שבא להתיר כלים ששבתו בבית

היחיד בלא עירוב החלירות ולא היה

יודט שפחוחות זו לזו ולפי מה שהיה

סבור שלא היו פתוחות זו לזו מה

שהיה מקשה ביטלת תורת עירוב

מאותו מבוי בשיתוף מיירי דקרי ליה עירוב:

מן ביפלת תורת עירוב מאותו

מבוי. אומר ר״י שבא מעשה

ל) [כתובות י: מיר לת. ועי' תוס' סנהדרין מב. ד"ה העוסהים). ב) ובמשלי פירש יאפוסקים), כם לבנושני פירש רש"י שאין זונות במקרא מלא אלא זה בלבד לכך דרשו כך], ג) [גי׳ ע״י דרבה בר ניו. ד) ול"ל מדיפתיו, ה) ברכות לא. ע"ש של"ל מרי בר בריה דרב הונא בריה דר׳ ירמיה בר אבא, ו) [לקמן עב.], ו) בס"א: דבטל רשותה, ה) ול"ל דתניהן,

תורה אור השלם 1. אִישׁ אֹהַב חְכְמְה ישַׁמַח אָבִיו וְרֹעָה זוֹנוֹת אַבָּד הוֹן: משלי כט ג

הגהות הב"ח

(A) תום' ד"ה נטילו. ועוד דנהדיה אמר לעיל בפי שני דלריך לנטל: (ב) רש"י ל"ה חמשה וכו' כדתנו ל יזי מתשט יוכו בלתק במתני'. נ"ב דף עב וע"ש בתוספות בד"ה ומודין: (ג) בא"ד דנכרי היא מהו יפו ואם ספנו ופו לפנ בעירובין להקל. נ"ב לקמן דף פ ע"א: (ד) ד"ה מ"ט וכו' נאה הס"ד ואחר כך מ"ה רועה זונות וכו' בידי הס"ד ואח"כ מ"ה הונה ואמ"כ מ"ה הדרי: (ה) תום' ד"ה א"כ וכו' דהא משמישתיה לחוד והא

גליון הש"ם

גמ' אפילו שכירו ואפילו שבירו ואפילו לקימו נותן עירובו ודיו. עי' לחמו דם יי יי"ל עי' לקמן דף ע ע"ח מוספו' ד"ה יורש מהו שיבטל. ולקמן דף עב ע"ח :ומודין מוסי ד"ה ומודין. שם אמר ליה הדרי בי. נב"מ דף סה ע"ח: שם שיכור אל יתפלל. שם שיכון אל יונפיל. עי' נרכות דף לא ע"א: תום' ד"ה במילו רשותייכו וכו' ועוד רשוונים. דבהדיא אמר. לעיל דף

מוסף רש"י

שתה רביעית יין אל יורה. כדכתיב (ויקרא י) ין ושכר אל תשת, וסמיך דמשמע דלענין הוראה נמי שמועה זו נאה. אשננה. טבועה זו נאה. משנים, רזו אינה נאה. לא אשננה, וסיוע במקרא שאין זונות במקרא מלא אלא זה **כלכד** (משלי כט ג).

דמערבי. ביניהן אף על גב דלא מהני: דמכרוינן. הוו יודעין שאין עירובנו מועיל כלום ואין אנו מוליאין מחלרותינו למבוי ומה שאנו מטלטלין בתוכו בשביל שרה"י היא: אכרוסא לדרדקי. וכי הכרזה זו מועיל לדורות הבאין שיראו אותן מטלטלין כאן ולא שמעו

בהכרוה: ליהריב לגביה. ישחדל נוח הנכרי עד שיהא אוהבו וישאיל לו אם כז ביטלת תורת עירוב מאותו מבוי דמערבי הנכרי מקום בחלירו לאתנוחי ביה מידי דכיון דהשתא דייר ישראל בחלר הנכרי הוה ליה האי ישראל כשכירו ולקיטו של נכרי: ואמר רב יהודה אפילו שכירו ולקיטו. של נכרי אם ישראל הוא נותן עירובו עם בני מבוי ודיו. שכיר לעבודת כל השנה ולקיטו לימות הקליר והאסיף: היו שם. בבית הנכרי: חמשה שכירים ולקיטין. דרין בחדרים ובעליות שחילו היתה רשות שלהן היו לריכין לתת כולן בעירוב כדתנן במתניתיום (כ) ומודין בזמן שמקלתן שרויין בחדרים כו׳ והשתח דרשותחי דנכרי (נו מהו לתת כולן בעירוב אם שכח האחד ולא נתן אוסר על בני מבוי מי אמרינן כי היכי דשוינהו ליה לשכיר וללהיט כבעלים להקל ולהתיר עירובו במבוי זה הוו נמי בעלים להחמיר או דלמא לקולא שווינהו רבנן כבעלים אבל לחומרא לא דכל בעירובין להקל והני דירה ודאי לאו דידהו היא: מאי טעמא אמר מר הכי. זו נאה וזו אינה נאה (ד): הונה. כבודה של תורה וסופה להשתכח ממנו: רועה זונות. נוטריקון זו נאה וארענה ואעסוק בה כדי שתתקיים בידי: הדרי בי. לא אוסיף עוד: המחזיק בנכסי הגר. מידי דתמיהה היא ותווהי בה אינשי לפי שבאו לו בלא יגיעה לפיכך אין מתקיימין אם לא על ידי מלוה : יקח בהן ס"ח. במקלתם ובשכר אלו יתקיימו האחרים בידו: שיכור שתוי כל שיכול יכול לדבר לפני המלך

יאמרו עירוב מועיל במקום נכרי דמכרזינן אכרותא לדרדקי אלא אמר רבא א ליזיל חד לרב יוסף היו שם חמשה שכירו וה' לקיטו הא שמעתא אמר רב יהודה אמר שמואל מעליא הא שמעתא דהא אנא כל כמה דלא אמר ליה רבא מאי מעמא אמר מר הכי האמר ר' אחא בר חנינא מאי דכתיב י ורועה י זונות יאבד הון כל האומר שמועה זו נאה וזו אינה נאה מאבר הונה של תורה 9 אמר ליה הדרי בי אמר רבה בר רב הונא ה שתוי אל י מגיפתי הוו קא מפטרי מהדדי אמעברא הונא לא יפטר אדם מחבירו אלא מתוך

מינייהו ליקרב ליה ולשאול מיניה דוכתא ולינח ביה מידי דהוה ליה כשכירו ולקיטו ואמר רב יהודה אמר שמואל • אפילו שכירו ואפילו לקיטו בנותן עירובו ודיו אמר ליה אביי מהו אמר ליה אם אמרו שכירו ולקימו להקל יאמרו שכירו ולקימו להחמיר גופא אמר רב יהודה אמר שמואל אפילו שכירו ואפי' לקימו נותן עירובו ודיו אמר רב נחמן כמה מעליא לא דשתה רביעית יין אל יורה אמר רב נחמן לא 6 שתינא רביעתא דחמרא לא צילא דעתאי יתפלל ואם התפלל תפלתו תפלה • שיכור אל יתפלל ואם התפלל תפלתו תועבה היכי דמי שתוי והיכי דמי שיכור כי הא ירמיה בר אבא בר שומני ורב מנשיא בר ירמיה י דנהר יופטי אמרו כל חד מינן לימא מילתא דלא שמיע לחבריה 🕫 דאמר מרי בר רב הלכה שמתוך כך זוכרו פתח חד ואמר היכי דמי שתוי והיכי דמי לדבר לפני המלך שיכור כל שאינו פתח אידך ואמר המחזיק בנכסי הגר

לפני רש"י בחופה אחת ששכחו ולא עירבו והולרכו להוליא מבית לבית והתיר להם ע"י שביטלו רשותם לאחד ואומר ר"י דאם יועיל ביטול מבית לבית ה"כ יהו מותרין כולן לטלטל מזו לזו גם אותן שביטלו להם שאע"פ שהמבטל רשות חלירו אסור להוליא מביתו לחלר התם הוא שיש להם חלק בחצר ונראה כחוור ומחזיק ברשותו אפי׳ למ״ד לעיל בפ"ב (דף כו.) רשות ביתו ביטל אבל הכא כשביטלו כל השכונות רשותם לאחד אישתרו כולהו דאין דומה כלל כחוזר ומחזיק ברשותו כשמטלטל מביתו לבית חבירו ולא דמי למוליה מביתו להלר שיש לו בחצר חלק וכיון דמישתרו כולהו על ידי ביטול אין לביטול להועיל כאן דא"כ ביטלת תורת עירוב מאותו מבוי שלא יחושו לעשות עוד עירוב כיון דמישתרו כולהו בביטול ומיהו

אור"י דאם יש חדרים בבית יכול לבטל כל הבית בלא החדרים שיהא עכשיו אסור להוליא מן החדר לבית כמו מבית לחלר ואין שייך כאן ביטלת תורת עירוב שהרי ישתכר בעירוב יותר מן הביטול ודווקא לרבי יוחנן דאמר לקמן יש ביטול רשות מחלר לחלר אבל לשמואל דאמר לקמן (דף סו:) אין ביטול רשות מחלר לחלר ה"ה מבית לבית דהא תשמישתיה לחוד (ה) ומיהו כר"י קי"ל ונראה דאין ראיה מכאן לחלוק על הוראת רש"י דשפיר דמי דחוזר בו מביטולו כשנוטל כליו והכניסם לחוך בית חבירו וחזר והחזירם לביתו שהיא רשות המיוחדת לו נראה כחוזר בו מביטולו וכיון שמפסיד בדבר לא ביטלת תורת עירוב ור״ת היה מדקדק מהא דאפליגו ר״י ושמואל לענין ביטול רשות מחצר לחצר ולענין ביטול רשות בחורבה משמע דמבית לבית אסור לכ"ע מדלא איירו ביה וכדפרישית שאם התרת תחיר לכולן וכיון דשרית לכולהו יבא לטלטל בלא ביטול ועוד הביא ראיה מההוא ינוקא דלקמן (דף סו:) דאשתפיך חמימיה שהתיר לומר לנכרי למייתי ליה חמין מגו ביתיה (דרבא) זכיל דרבהן אע"ג דלא עירבו מדלא מלאו מקנה בענין אחר ואמאי ליבטלו כולהו רשותייהו לההוא ביתא דהוה ביה תינוק דמסתמא כר"י סבירא להו דאמר יש ביטול רשות מחלר לחלר כדאמר רבא בההוא שמעתא אנא כר״י סבירא לי אלא ודאי אפי׳ ר״י מודה דאין ביטול רשות מבית לבית ואומר ר״י דאין משם ראיה דעל כרחך הוו התם חלירות ומבוי כדאמרינן התם והא לא עירבנו והא לא שימפנו והיו יכולין להביא חמין ע"י ביטול דרך חלירות ומבוי לבית שהיה בו קטן ומה שלא עשו כן משום שלא היו בעלים החם:

בעל

מה יעשה ויתקיימו בידו יקח בהן ספר תורה אמר רב ששת אפילו

שתה רביעית יין אל יורה. יש ספרים שכחוב בהן אל יחפלל ולא יחכן כלל דא"כ מאי קאמר רב נחמן לא מעליא הא שמעחא דהא אנא וכלן כמה דלא שתינא רביעתא לא צילא דעתאי מה ענין צילותא אצל תפלה אלא אל יורה גרסינן ברוב ספרים וכן אמר ר"ח וא"מ ומאי קאמר ר"נ לא מעליא הא שמעתמא הא פלוגמא דמנאי היא בכרימות בפרק אמרו לו (דף יג:) כדדריש התם ולהבדיל ולהורות ואיין ושכר אל תשת קאי דמוקמינן ליה התם ברביעית ועוד קשה דהא ר"ג גופיה קאמר לקמן בשמעתין דרך מיל ושינה כל שהוא מפיגין את היין כששתה רביעית ש"מ דאסור ומיהו ההיא איכא לאוקומא כגון דלא רמא ביה מיא והכא דרמא ביה מיא כר"א בכריחות (דף יג:) א (דתנן) התם ר"א אומר אם נתן לתוכו מים כל שהוא פטור ורב נמי פסיק התם הלכה כר"א אבל מ"מ קשיא דלא הוי ליה למימר לא מעליא הא שמעתא כיון דאיכא רבנן דפליגי עליה דר"א התם ואסרי אע"פ שנתן בו מים: שיכוך אל יתפלל ואם התפלל תפלתו תועבה. ולא ילא כיון שאינו יכול לדבר לפני המלך ולריך לחזור ולהמפלל וכן ההיא דברכות (דף כב:) שהיה מתפלל ונמלא לואה כנגדו דמסיק כיון שחטא אע"פ שהתפלל תפלחו תועבה ולריך לחזור ולהתפלל ול"ע

אם יש להשוות ברכות לתפלה לענין צואה ושיכור וע"כ לאו לכל מילי דמיין דהא שתוי אל יתפלל עד שיפיג יינו ואפי' ביין מזוג אל יתפלל ביותר מרביעית דאפי' ר"א דכריתות (דף יג:) לא שרי ביותר מרביעית ואפי' לענין הוראה כדאמרינן התם ופשיטא דשתוי מברך ברכת המזון וכל הברכות כולן כדאמ' בירושלמי דברכות דמפיק ליה מואכלת ושבעת וברכת ואפי' מדומדם ומיהו משום מי רגלים פשיטא דא"ל לחזור ולברך אפי׳ א"ת דמשוינן ברכות לתפלה בלואה תניא ומי רגלים לא חמירי כמו לואה דהא אמר בסוף פ' מי שמתו (ברכות דף כה.) לא אסרה סורה אלא כנגד עמוד בלבד הא נפול לארעא שרי ורבנן הוא דגזרו בהו וכי גזרו בהו בודאן אבל בספקן לא גזרו בהו רבנן:

רבינו חננאל אם כן ביטלת תורת עירוב מאותו מבוי, וא׳ דמערבי יאמרו עירוב מועיל במקום גוי, דמכרזינן בשביל שלא רצה להשכיר. וכי אכרזתא לדרדקי. אלא אמר רבא ניזיל חד מינייהו ויתקרב . לההוא גוי ונישול מיניה, דהוה ליה שכירו ולקיטו, ואמר רב יהודה אמר אפילו ואפילו לקיטו נותן עירובו ודיו. ואם יש לו חמשה שכירי ולקיטי, נותן אחד מהן ודיו, כי לא אמרו שכירו ולהיטו להחמיר אלא להקל. אמר רב נחמן כמה מעליא הא שמעתא. אמר רב יהודה אמר שמואל השותה רביעית אל יורה. אמר רב נחמן לאו מעליא הא שמעתא דאנא כמה לא שתינא רביעתא דחמרא לא צילא דעתאי. א"ל רבה והא כל האומר שמועה זו ואה וזו אינה נאה מאבד הונה של תורה. שנאמר ורועה זונות יאבד הון ויאבד הונה של תורה, א״ל הדרי בי. אמר רב הונא שתוי אל יתפלל [תפלה שיכור אל יתפלל ואם התפלל תפלתון תועבה. רבה בר שימעי ורב מנשיא בר ירמיה אמרי. לא נפטר אלא מתוך דבר הלכה, שמתוך כך זוכרו. פתח חד ואמר . המחזיק בנכסי גר מה יעשה ויתקיימו בידו, יקח מהן ספר תורה. ואפי׳